

aşırı düşük teklif
sorgulamasına ilişkin
sorgulama yazısında, önemli
teklif bileşenlerinin net bir
şekilde belirlenerek teklifi
aşırı düşük olarak belirlenen
isteklilerden aşırı düşük
teklif açıklaması istenilmesi
ve bu aşamadan sonraki ihale
işlemlerinin mevzuata uygun
olarak yeniden
gerçekleştirilmesi
gerekmektedir.

Toplantı No	: 2016/045
Gündem No	: 10
Karar Tarihi	: 03.08.2016
Karar No	: 2016/UH.II-1934

<u>Şikayetçi:</u>
Bora Yapı Endüstri San. Ve Tic. Ltd. Şti. (22.06.2016 tarih ve 2016/M.K-272 Sayılı Kurul Kararı)
<u>İhaleyi Yapan Baire:</u>
Istanbul Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürlüğü
<u>Basvuru Tarihi ve Sayısı:</u>
18.11.2015 / 90358
<u>Basvuruya Konu İhale:</u>
2015/110029 İhale Kayıt Numaralı "Ataköy Yüzme Havuzu Ve Kamp Eğitim Merkezi (Leed Sertifikasyonlu) İnşaat, Mimarlık, Makine, Elektrik Mühendisliği Projeleri Ve Yaklaşık Maliyet Hazırlanması" İhalesi
<u>Kurumca Yapılan İnceleme ve Değerlendirme:</u>
Kararı:

TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER: _____ Başkan: Hamdi GÜLEÇ Üyeler: II. Başkan Şinasi CANDAN, Osman DURU, Erol ÖZ, Köksal SARINCA, Dr. Ahmet İnsan ŞATIR, Hasan KOCAGÖZ, Mehmet ATASEVER, Öğüzhan YILDIZ BASURUBU SAHİBİ: Bora Yapı Endüstri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti VEKİLİ: Av. Saim TUĞRUL Sarayyadı Cad. No:100/15 Hasepaşa/ Kadıköy/İSTANBUL İHALEYİ YAPAN İDARE: İstanbul Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Barbaros Mah Alattın Yavaşca Sk 10/1 34662 Üsküdar/İSTANBUL BASURUBUYA KONU İHALE: 2015/110029 İhale Kayıt Numaralı "Ataköy Yüzme Havuzu ve Kamp Eğitim Merkezi (Leed Sertifikasyonlu) İnşaat, Mimarlık, Makine, Elektrik Mühendisliği Projeleri ve Yaklaşık Maliyet Hazırlanması" İhalesi KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME: İstanbul Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürlüğü tarafından 30.09.2015 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Ataköy Yüzme Havuzu ve Kamp Eğitim Merkezi (Leed Sertifikasyonlu) İnşaat, Mimarlık, Makine, Elektrik Mühendisliği Projeleri ve Yaklaşık Maliyet Hazırlanması" ihalesine ilişkin olarak Bora Yapı Endüstri San. ve Dış Tic. Ltd. Ştinin 26.10.2015 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunu, idarenin 10.11.2015 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 18.11.2015 tarih ve 90358 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 18.11.2015 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusundabulunmuştur. 22.06.2016 tarih ve 2016/MKK-272 sayılı Kurul Kararı gereğince yapılan inceleme aşşada yer verilmiştir. Basvuruya ilişkin olarak 2015/2995-01 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir. KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi. İtirazen şikâyet dilekcesinde özetle, ihale üzerinde bırakılan istektiye ait teklifin 369.000,00 TL olup, yaklaşık maliyete göre %42 oranında, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi Yalın Tasarım Mimarlık Hizmetleri-Sinem Serhatlı'nın teklifinin ise yaklaşık maliyete göre %32 oranında tenzilatlı olduğu, söz konusu istektilerin aşşrı düşük teklifi açıklamalarının 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi ile Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79'uncu maddesi çerçevesinde belgeye dayalı olarak yapıldığı, sunulan açıklamaların anılan Tebliği'nin 79.2.2.1 ve 79.2.1'inci maddelerine aykırı olduğu, idarece fiyat teklifine esas maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) ve satış tespit tutanağı (Ek- 0.6) incelenmeden ihale komisyonu kararı alındığıiddialarına yer verilmıştır. Basvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir. İhale işlem dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde; yaklaşık maliyetin meslek odaları tarafından belirlenen aşşarı ücretler esas alınarak toplam 672.502,23 TL olarak belirlendiğı, 19.10.2015 tarihli ihale komisyon kararı ile Gökyol İnş. ve San. A.Ş'nin sunduğu iş deneyim belgesinin benzer işe uygun olmaması, teknik personelle ilgili talep edilen belgelerin eksik olması ve kendi şirketleri bünyesinde çalıştığı gösteren belgeleri sunmaması sebebiyle, Mehmet Ergün'ün işe, iş deneyim belgesinin İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı'ne göre düzenlenmesi, benzer işe uygun olmaması ve istenilen görsellerin İdari Şartname'ye uygun olmaması sebebiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı,ihale komisyonunca sınır değer altında teklif verdiği tespit edilen Alper Aksoy Min. Müh. Müş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti ve Yalın Tasarım Mimarlık Hizmetleri-Sinem Serhatlı'ya gönderilen 13.10.2015 tarihli yazılar ile, teklifleri ile ilgili olarak inşaat, mekanik, elektrik projelerinin, iş firma bünyesinde yapılacak işe, ilgili meslek personeline ait SGK kayıtları ve meslek odaları belgeleri, alt yüklenicilere yaptırılacak işe bunlarla ilgili alınan teklif mektupları ve daha önce yapılan benzer işlere ait sözleşme ve faturalarla birlikte işi nasıl yapacaklarına ilişkin yazılı açıklamalarını 16.10.2015 tarihine kadar idareye sunmalarının istendiğı, istektiler tarafından yapılan açıklamalar neticesinde açıklamaların uygun görülerek, ekonomik açıdan en avantajlı 2'nci teklifin Yalın Tasarım Mimarlık Hizmetleri-Sinem Serhatlı olarak belirlenmesine ve ihalenin ekonomik açıdan en avantajlı 1'inci teklif olarak belirlenen Alper Aksoy Min. Müh. Müş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti üzerinde bırakılmasına karar verildiğı tespit edilmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun'un "Danışmanlık hizmetleri" başlıklı 48'inci maddesinde "Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölkette inar planı, inar uygulama, CED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolrük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır. Danışmanlık hizmetleri, bu bölümde yer alan hükümlere uygun olarak sadece belli istektiler arasında ihale usulü ile ihale edilir. Ancak yaklaşık maliyeti 13 üncü maddenin (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetleri, (2) maddenin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetlerinin hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir." hükmü, Katının altında kalan danışmanlık hizmetleri, (2) maddenin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetlerinin hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir." hükmü, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı'nin "Temel İlkeler" başlıklı 4'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının "Danışmanlık hizmet alımı ihaleleri Kanunun ikinci kısmının beşinci bölümünde yer alan maddelere göre belli istektiler arasında ihale usulüyle yapılır. Ancak yaklaşık maliyeti Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetleri, hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir." hükmü, Anılan Yönetmelik'in "Danışmanlık hizmetlerinin kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinde "(1) Kanunun 48'inci maddesinde belirtilen mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölkette inar planı, inar uygulama, CED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolrük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır. (2) Kanunun 10 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen yazılı hizmet işlerinin tamamı danışmanlık hizmetlerinin kapsamında olup, bu işler aşşada sayılmıştır: a) İnar planlarının hazırlanması. b) Planlama, fizibilite ve yapılabirlik etüdüleri. c) Yapıma ilgili sondaj -zemin etüdüleri. d) Topografya çalışmaları ve harita işleri (sayısal kadastro harita hizmetleri hariç). e) Çevresel Etki Değerlendirme (CED) raporu hazırlanması. f) Yapıma ilgili mühendislik ve mimarlık tasarım hizmetleri. g) Yapıma işi kontrolrük ve yapı denetimi. ğ) Yapım işi ihalesine ilişkin teknik şartname hazırlanması." hükmü yer almaktadır. 4734 sayılı Kanun ve Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı'nin yukarıda yer verilen hükümlerine göre; "etüt ve proje" işlerinin danışmanlık hizmeti olarak tanınılandığı, danışmanlık hizmet alımı ihalelerinin belli istektiler arasında ihale usulüyle yapılacağı, fakat yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetlerinin hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir" hükmü, ihale komisyonu tarafından belirlenen aşşarı ücretler esas alınarak mevzuatın anılan hükümlerine istinaden söz konusu işin hizmet alımı ihalesi olarak gerçekleştirildiğı anlaşılmıştır. Dolayısıyla, şikâyetle konu "proje danışmanlık ve yaklaşık maliyet hazırlanması" hizmet alımı işi" ihalesinde 4734 sayılı Kanun'da, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı ve Kamu İhale Genel Tebliğı'nde hizmet alımı ihaleleri için belirlenmiş kurallar uygulanacaktır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşşrı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen tekliflerden 37'nci maddeye göre değerlendirildikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşşrı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirdiğı süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı; avantajlı koşullar, c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özünüğü, Hususlarında belgelendirilmek suretiyle yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşşrı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirmede, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir." hükümleri, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı'nin "Sınır değer ve aşşrı düşük teklifler" başlıklı 59'uncu maddesinde "(1) İhale Komisyonu verilen tekliflerden, diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşşrı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirdiğı süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. (2) İhale komisyonu; a) Verilen hizmet ve yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı; avantajlı koşullar, c) Teklif edilen işin özünüğü, hususlarında belgelendirilmek suretiyle yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşşrı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirmede, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen aşşrı düşük teklifler, geçerli teklif olarak dikkate alınır. (3) Aşşrı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde; Kamu İhale Kurumu tarafından aşşrı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalar belirlenmiş ise ihale komisyonu bu düzenlemeyi esas alır. (4) Aşşrı düşük teklif değerlendirilmesinde tekliflerin, aşşarı maliyet yanında söz konusu değerlerini karşılayıp karşılamadığı da dikkate alınır." hükmü bulunmaktadır. Kamu İhale Genel Tebliğı'nin "Hizmet alımı ihalelerinin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde "79.1. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde her harış yaklaşık maliyet tutarı; personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde ise yaklaşık maliyetin 1,30 sayısına bölünmesinden elde edilen tutar sınır değer olarak kabul edilir. 79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değerinde altında kalan istektilerden açıklama isteneceğı belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşşrı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşşamında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir. 79.2.1. Aşşrı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, istektilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istektiler için aynı unsurları içerecek şekilde belirlilmesi zorunludur. Aşşrı düşük teklif açıklaması sunulması için istektilere öğ (3) iş gününde aç olmak üzere uygun bir süre verilir. ..- açıklanmasına yer verilmştir. İdari Şartname'nin "Teklif fiyatı dahil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde "25.1. Her türlü harç bedeli 25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması halinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdığı kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz. 25.3. Teklif fiyatı dahil olan diğer giderler aşşada belirtilmiştir: 25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödemesi aşşamında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir. ..- düzenlenesi, İdari Şartname' nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirildikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değer hesaplar. 33.2. Teklifi sınır değerinde altında kalan istektilerden Kanunun 38 üncü maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinde altında kalan teklifleri aşşrı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) Verilen hizmetin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı; avantajlı koşullar, c) Teklif edilen hizmetin özünüğü, gibi hususlarda yazılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşşrı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirmede, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan istektilerin teklifinin sınır değerinde altında olma durumunda kesin teminat 40.1 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlenmesi bulunmaktadır. İhale konusu işe ait ihale dokümanında yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, ihale konusu işin yüzme havuzu ve kamp eğitim merkezi (leed sertifikasyonlu) inşaat, mimarlık, makine, elektrik mühendisliği projeleri ve yaklaşık maliyet hazırlanması gibi danışmanlık hizmeti niteliğinde işlerden oluştuğu, bu işlerin niteliğı gereğı sermaye birikiminden çok mesleki tecrübe ve bilgi birikimine dayalı işler olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu ihalenin personel çalıştırılmasına dayalı olmayan bir hizmet alımı olduğu anlaşılmış olup, personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde ise yaklaşık maliyetin 1,30 sayısına bölünmesinden elde edilen tutar sınır değer olarak kabul edilir." açıklaması uyarınca yaklaşık maliyetin 1,30 sayısına bölünmesi suretiyle belirlenmektedir. Mevzuatın yukarıda aktarılan ve açıklanan hükümleri böyle işlenince ihalede, teklif fiyatı sınır değerinde altında kalan 2 istektilerin teklifleri ile ilgili olarak aşşrı düşük teklif açıklaması istendiğı, 4734 sayılı Kanun'un 38'in maddesine göre, teklif fiyatı sınır değerinde altında kalan Alper Aksoy Min. Müh. Müş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti ve Yalın Tasarım Mimarlık Hizmetleri-Sinem Serhatlı'ya gönderilen 13.10.2015 tarihli yazılar ile, teklifleri ile ilgili olarak inşaat, mekanik, elektrik projelerinin, iş firma bünyesinde yapılacak işe, ilgili meslek personeline ait SGK kayıtları ve meslek odaları belgeleri, alt yüklenicilere yaptırılacak işe bunlarla ilgili alınan teklif mektupları ve daha önce yapılan benzer işlere ait sözleşme ve faturalarla birlikte işi nasıl yapacaklarına ilişkin yazılı açıklamalarını 16.10.2015 tarihine kadar idareye sunmalarının istendiğı tespit edilmiştir. 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliğı'nin 79'uncu maddesinde, ihale komisyonu tarafından tekliflerin değerlendirilmesinden ardından aşşrı düşük tekliflerin ve bu tekliflerde önemli olan bileşenlerin belirlenmesinin zorunlu olduğu ve teklifinin aşşrı düşük olduğuna tespit edilen istektilerden sadece teklifte önemli olduğuna tespit edilen bileşenler ile ilgili açıklama istemesi gerektiğı hususu hüküm altına alınmıştır. Mevzuatın yukarıda aktarılan ve açıklanan hükümleri böyle işlenince ihalede, teklif fiyatı sınır değerinde altında kalan 2 istektilerin teklifleri ile ilgili olarak aşşrı düşük teklif açıklaması isteneceğı belirtilen 13.10.2015 tarihli yazılarda açıklama istenen önemli teklif bileşenlerine ilişkin net bir belirlene yapılmadığı tespit edilmiştir. Teklifi aşşrı düşük olarak belirlenen istektiler için herhangi bir belirsizliğe neden olmayacak şekilde net bir belirlene yapılması gerektiğı anlaşılmıştır. Ayrıca istektilerden daha önce yapılan benzer işlere ait sözleşme ve faturaların istendiğığı görülüşü olup, söz konusu belgelerin İdari Şartname'nin iş deneyim ile ilgili maddesi uyarınca, ihaleye katılan belgeleri kapsamında yeterliğin tevkidinde kullanılacak belgeler olduğu, aşşrı düşük sorgulaması ile ulaşılacak istenilen amaç istektilerin teklif ettikleri bedel ile söz konusu işi yapabileceklerini göstermeye yarayan maliyetlerin fiyatlandırılmasına ilişkin olduğu, bu bağlamda istektilerin iş deneyimini gösteren benzer işe ilişkin belgelerin, aşşrı düşük teklif sorgulaması kapsamında istektilerden talep edilemeyeceğı sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltilici işleme gidilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, aşşrı düşük teklif sorgulamasına ilişkin sorgulama yazısında, önemli teklif bileşenlerinin net bir şekilde belirlenerek teklifi aşşrı düşük olarak belirlenen istektilerden aşşrı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşşamdan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiğı veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltilici işlem belirlenmesine, Öybirliğı ile karar verildi.
--

Hamdi GÜLEÇ			
Başkan			
Şinasi CANDAN II. Başkan	Osman DURU Kurul Üyesi		Erol ÖZ Kurul Üyesi
Köksal SARINCA Kurul Üyesi	Dr. Ahmet İnsan ŞATIR Kurul Üyesi		Hasan KOCAGÖZ Kurul Üyesi
Mehmet ATASEVER Kurul Üyesi	Öğüzhan YILDIZ Kurul Üyesi		

